

Grundläggande granskning av kommunstyrelsen 2023

Vilhelmina kommun



Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	4
1.4. Revisionskriterier.....	4
1.5. Genomförande	4
2. Granskningsresultat.....	5
2.1. Iakttagelser	5
3. Sammanfattande bedömning.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2023.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredsställande

- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och är främst avgränsad till år 2023. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll och uppsikt på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ God revisionsred 2022
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styr- och ledningssystem.
- ▶ COSO-ramverket

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Styrning av verksamhet	a) Beslutat om verksamhetsmål	✓	2023-04-04 § 82 Beslut om verksamhetsplan 2023 med mål.
	b) Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✗	Styrelsen har inte beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen.
	c) När måluppfyllelse	—	Styrelsen rapporterar i årsredovisningen att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 8 mål uppfylls ▶ 7 mål delvis uppfylls
	d) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	✓	I årsredovisningen redogörs för vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen.
2. Uppföljning av verksamhet	a) Följt upp verksamhet i en årsrapport eller motsvarande	✓	2024-04-09 § 64
	b) Följt upp verksamhet i en delårsrapport	—	2023-05-23 § 110, per april 2023-10-24 § 221, per augusti Styrelsen har inte följt upp målen i delårsrapporter.
3. Styrning av ekonomi	a) Beslutat om en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2023-04-04 § 73
	b) När målen för ekonomin (inkl. budget)	—	Styrelsen redovisar ett underskott med ca - 3,3 mnkr
	c) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	—	Enligt delårsrapporten per augusti arbetar verksamheterna med åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Det är dock oklart vilka åtgärder som har vidtagits och rapporterats till styrelsen.
4. Uppföljning av ekonomi	a) Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2023-05-23 § 110, per april 2023-10-24 § 221, per augusti Styrelsen prognostiserade enligt delårsrapporten per augusti ett underskott -348 tkr. Vi noterar dock att delårsrapporten per augusti redovisar enligt den tidigare nämndsorganisationen.

	b) Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2024-04-09 § 64
5. Intern kontroll	a) Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende styrelsens verksamhet och ekonomi.
	b) Beslutat om en internkontrollplan	✓	2023-09-19 § 186
	c) Följt upp internkontrollplanen	✗	Styrelsen har inte följt upp internkontrollplanen i tid för vår granskning.
	d) Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Se ovan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, ◻ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att kommunstyrelsen *delvis* säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är *delvis* tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har kommunstyrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? <i>(Baseras på kontrollpunkt 1a, 1b, 1c, 2a & 2b)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit mål för verksamheten. Dock har inga indikatorer/nyckeltal fastställs för att mäta måluppfyllelsen. Uppföljning av målen har skett i årsredovisningen där styrelsen rapporterar en delvis god måluppfyllelse. Vi ser ett utvecklingsområde att målen följs upp i delårsrapporter för att möjliggöra att åtgärder vidtas vid prognos om bristande måluppfyllelse.
Har kommunstyrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? <i>(Baseras på kontrollpunkt 3a, 3b, 3c, 4a & 4b)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en budget och följt upp den via delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. Bedömningen baseras även på att styrelsen redovisar underskott med - 3.3 mnkr.
Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på kontrollpunkt 5a, 5b, 5c & 5d)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen har utifrån riskanalys antagit en internkontrollplan. Bedömningen baseras även på att styrelsen inte har följt upp internkontrollplanen i tid för vår granskning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att indikatorer fastställs för att mäta måluppfyllelsen
- ▶ Säkerställa att målen följs upp i delårsrapporter
- ▶ Säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans
- ▶ Säkerställa att internkontrollplanen följs upp i tid för revision

Vilhelmina maj 2024

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor, EY

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY